Sverige-Nyheter.

(Forts. fr. sid. 10.)

HÄRJEDALEN.

En socialdemokratisk kvinnoklubb bildades nyligen i Lillherrdal. Till styrelse valdes fruarna Emma Larson, ordf., Anna Olsson, v. ordf., Maria Halvarsson, sekr., Anna Silver, kassör, och Karin Busk, v. sekr.

Kraftstationsbygge i Överhogdal. Sammanträde har hållits med intresserade för bildandet av en lyseförening. Ingenjör Kallström från Östersund redogjorde för de olika alternativen. Till styrelse valdes fjärdingsman Olof Wiik, handl. Paul Pålsson, faktor And. Dahlin, folkskoll. Arthur Lingsäll och gästgivare P. O. Wählén.

J. K. åtalar häradshövding Hummerhielm? K. m:t har till J. K. överlämnat den av överlantmätaren i Jämtlands län gjorda anmälan mot ordföranden i Bergs tingslags häradsrätt, häradshövding T. H. Hummerhielm, för förment felaktigt förfarande vid handläggning inför ägodelningsrätten angående klyvning av hemmanet nr. 7 i Klövsjö socken. J. K. har som bekant tidigare i yttrande till k. m:t förklarat sig anse, att det fel, vartill ägodelningsrätten synes ha gjort sig skyldig, är av sådan beskaffenhet att det icke bör lämnas utan beivrad, och att åtal bör anställas mot de ansvariga. I anledning härav torde man kunna taga för givet, att J. K. i anslutning till k. m:ts beslut kommer att anhängiggöra åtal mot häradshövding Hummerhielm.

JÄMTLAND.

Återfår körkortet. Länsstyrelsen, som den 23 okt. 1925 återkallat för chauffören J. M. Källberg i Östersund utfärdat körkort, har nu på ansökan tilldelat K. nytt körkort.

Hammerdal får postexpedition. Generalpoststyrelsen har beslutat, att poststationen i Hammerdal skall indragas med juni månads utgång, samt att i dess ställe skall från den 1 juni öppnas postexpedition av klass 8, lydande under postkontoret i Östersund.

Inbrott förövades en natt i Café Jägarbyrån vid Öhnet. Tjuven eller tjuvarna ha brutit sig in genom ett fönster på köksidan. Bytet blev omkring 10 kr. i växelkassan och en guldring. Man hade även försökt att bryta sig in genom ett fönster hos handlanden Ullmark, mitt emot hospitalsgränden, men hr. Ullmark hörde bullret och skyndade ned. Tjuven blev då skrämd och försvann i mörkret.

Hovrättsutslag. Efter besvär av landsfiskal Linus Segersteen har Svea hovrätt fastställt länsstyrelsens i Östersund beslut den 2 febr. i år att förpliktiga honom att till advokaten Ernst Nathorst Böös j:r i Stockholm med vissa avdrag utgiva fordrade 3,472 kr. i betalning för fordran enligt skuldebrev och 34 kr. i ersättning för lagsökningskostnader. Hovrättens utslag är enhälligt och får ej överkagas.

Läkarebostaden i Föllinge. Länsstyrelsen i Östersund har hos regeringsrätten avstyrkt de av N. Å. Aslund i Slätten m. fl. fullföljda besvären över länsstyrelsens fastställande av Föllinge kommunalfullmäktiges beslut den 7 nov. i fjol att till tomt för uppförande av bostad åt provinsialläkaren i Föllinge distrikt för 3,000 kr. köpa en E. O. Magnusson tillhörig lägenhet i Norrgård, under Norrgård nr. 1 i socknen. I besvären hade yrkats beslutets upphävande då inom kommunen uppgavs finnas en talrik opinion mot detsamma. Länsstyrelsen åberopar endast de skäl som legat till grund för utslaget, nämligen att det klandrade beslutets olaglighet icke visats.

Trött på livet. Hårom dagen försvann från sitt hem i Kougsta, Alsen, 73-årige Erik Eriksson, vilken bott ensam i en stuga. När han ej återkom började hans grannar ana, att det ej stod rätt till och beredde sig tillträde till hans bostad. Vid företagen undersökning hittades ett meddelande, vari E. bestämde angående sin kvarlåtenskap samt upplyste att han ej ämnade återkomma. Vid skallgång hittades Eriksson död i skogen strax intill stugan. Han hade berövet sig livet genom hängning. E. har alltid varit vid ljust lynne, varför det skedda förefaller svårförklarligt. Troligen har han lidit av någon svårartad sjukdom, som drivit honom till den förtvivlade handlingen. Händelsen har väckt allmän förstämning i orten.

Studieverksamheten. Logen Jämtlands Hopps studiecirkel i Tossberg hade nyligen årsmöte. Styrelsens o. revisorernas berättelser godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Av styrelseberättelsen framgick att bokbeståndet under året ökats med 40 band och nu utgör 350 band. Cirkelmedlemmarnas antal är 18 och antalet boklån var 251 fördelat på 54 låntagare. Inkomster och utgifter balansera å kr. 288:23 med en kassabehållning av kr. 82:71. Cirkeln har under året bl. a. anordnat en tre dagars kurs i skönlitteratur med rektor J. Sandler som föreläsare. Till styrelse valdes: studieledare Olof Ohlsson, sekr. Magda Berg, kassör Kerstin Henriksson, bibliotekarie Olle Wallin, bitr. bibliotekarie Manne Andersson. Till revisorer valdes H. Henriksson d. y. och Johan Edström.

Älg jagad till döds av hundar. Å Storsjöns is i Storsjö socken påträffades hårom dagen kroppen av en 1-årig älg, vilken av allt att döma blivit jagad till döds av hundar. På aftonen hade folk kommit till platsen och hundarna lägo då kvar invid den döda kroppen. De hade ätit rätt avsevärt av kroppen. Då älgen blivit flådd, kunde ej fastställas andra skador, än att ett revben å ena sidan var brutet. Köttet var dock oanvändbart, enär älgen genom ansträngningarna blivit alldeles sönderspringd. Jaktvårdsföreningen vädjar till den intresserade allmänheten att stödja föreningen i dess strävan bl. a. att genom upplysning förebygga och strängt beivra händelser som den ovan relaterade. Då man hör, när ett par hundar sålunda kunna jakta en älg till döds förstår man kur stor skada lösa hundar skola kunna göra på harstammen. Harbonorna gå ju nu dräktiga, och det är upprörande att tänka sig att då av ren värdslöshet lösa hundar skola få hetsa dem till döds.

LAPPLAND.

Sedlighetsförbrytelse. F. hemmansägaren Abraham Söderberg i Bellonäs, Arjeplougs socken, har av landsfiskalen i Arjeplog häktats för osedlighetsförbrytelse. Söderberg, som är en man i 70 års åldern har enligt eget erkännande övat sedlighetsbrott mot sina barnbarn.

MEDELPAD.

En elegant omnibus av märket Studebaker har i dagarna i Sundsvall insatts i trafik på Fränsta och Ljungaverk. Omnibussen, vars karosseri är byggt vid Englund & Kjelssons fabrik i Östersund, är försedd med 4 dörrar på vänstra och 2 på högra. Inredningen kännetecknas av stor bekvämlighet och torde väl motsvara begreppet salongsvagn. På grund av den låga karossen har man nästan en känsla av att åka i en lyxbil, och ovangenämnare känslor kan man sannerligen ha. Som en särskild nyhet framhålles ventilationsanordningar. Motorn är på 75 hkr. och kan driva bussen fullastad uppför de största stigningar utan växling. Bromsningen sker tack vare hydrauliska bromsar mjukt och effektivt. Hela ekipaget verkar synnerligen gediget och av hög kvalitet.

NÄRKE.

Direktören vid Örebro straffängelse, J. Björkman, har nyligen avlidit efter en kort tids sjukdom. Han var född i Stockholm 1869.

SKÅNE.

Kävlinge—Barsebäcksbanan inlöses av staten. Kontrakt har upprättats mellan järnvägsstyrelsen och Trafikaktiebolaget Kävlinge—Barsebäcks hamn om statsinlösen av järnvägen. Köpeskillingen är 100,000 kr.

Hälsingborgs radiostation startar snart. Hälsingborgs radiostation har nu skaffat sig en egen studio, inrymd i biografen Röda kvarns fastighet. Stationen ämnar också inom den närmaste framtiden låta höra sin röst i den svenska radiokören och styrelsen för Hälsingborgs radiobyggnadsförening, vilken byggt stationen och svarar för dess drift hav till medlemmar av radiorådet kallat musikdirektör Olof Lidner, telegraföreståndaren vid statens järnvägar N. G. Schillander samt handelsläraren L. G. Gebe, den senare predistinerad till hallå-man, samt som representant för representant för radiobyggnadsföreningens styrelse i programrådet insatt dess ordförande läroverksadjunkten N. Enert, vilken blir rådets självskrivne ordförande, stationens föreståndare ingenjör Evert Runeberg och redaktör Filip Westling. Den första stora utsändningen torde komma att äga rum i mitten av maj månad och få karaktären av invigningsprogram för stationen.

Tre kvinnor fast för bedrägeri. Enligt Lunds Dagblad har kriminalpolisen i Lund f. närvarande under utredning en bedrägeristoria, i vilken ett flertal personer äro inblandade. Sålunda häktades nyligen ett 20-årigt f. d. hembiträde Herdis Smith från Flackarp. Flickan har hittills erkänt ett 20-tal olika bedrägeribrott i Lund och Malmö, varigenom hon i butiker tillnarrat sig bl. a. födoämnen och klädespersedlar. För delaktighet i dessa bedrägerier anhölloo även en syster till den häktade samt en textilarbeterska från Lund.

SMÅLAND.

På sin 60-årsdag blev överläraren Justus Andrén i Jönköping hyllad på mångfaldigt och aistående sätt. Sålunda uppvaktades han redan vid 6—7-tiden på morgonen av kyrkokören, som i gåva överlämnade en kristallvas. Vid 8-tiden instälde sig kyrko- och skolrådet under anförande av kyrkoherde Sjögren och överlämnade en guldkedja. Samtidigt infann sig lärarepersonalen vid stadens och socknens skolor och överlämnade ett guldur. Kl. 10 instälde sig stadsfullmäktiges ordförande, dir. Ernst Ljungqvist samt gruppordförandena inom fullmäktige och överlämnade ett större praktfullt silverfat. Strax efter kommo vänner, företrädda av dir. A. Jahnson och överlämnade två skinnfäljer. Därefter kom en delegation från Odd Fellow, anförd av överinspektör S. Rylander och överlämnade ett finare silverfat samt tumlare av sliver. Stadsfullmäktiges högergrupp instälde sig sedan och överbringade presenter samt lyckönskningar.

Jönköping får en förening av Lottor. Jönköpings landstormsförening har haft sitt årsmöte och därvid till ordförande omvalt major K. Lindgrén samt till övriga styrelseledamöter advokatfiskal L. B. Schanberg, överstelöjtnant C. F. Wetterhall, ingenjör J. G. Sjöström och stadsingenjör E. Adéll samt nyvalt ingenjör O. Bergström och bokhållarsteman S. Sjölin. Hushållarna med forstmästare R. Westman och löjtnant Blondell som suppleanter. Till revisorer valdes brandmästare Per Lundgren och kamrer G. Frodin med poliskonstapel O. Lust och kontorschef Tolf som suppleanter. Vid sammanträdet meddelades, att styrelsen ämnar sammankalla ett antal damer för att eventuellt söka få till stånd en landstormskvinnoförening i Jönköping, d. v. s. en Lotta-förening. Till slut utdelade ordföranden under året erövrade landstormens idrottsmärken till följande: stadsingenjör Adéll guld med femte årtalsmärket, ingenjör Bergström och brukstjänsteman Sjölin guld med fjärde årtasmärket, kamrer Frodin silver ocr kontorist A. B. Rosengren, Husqvarna, brons.

SÖDERMANLAND.

Sörmlandsgods som byter ägare. Det vid sjön Barnsäterns utlopp i Gåsinge socken vackert belägna godset Skeppsta har i dagarna bytt ägare, i det att det av ingenjör Hans Böchner sålts till grosshandlarna Erik Lindström och Leon Johansson i Sala. Skeppsta utgör med underlydande Sätra, Skyivalla m. fl. 1,283 hektar, därav 333 hektar åker, och är taxerat till 569,000 kronor.

UPLAND.

Den akademiska församlingen har till rektor för Upsala universitet för nästkommande period omvalt professor Ludvig Stavenow och prof. Oscar Juel till prorektor.

En förödande eldsvåda härjade nyligen hos lantbrukaren K. C. Fredriksson i Bärby, Funbo, varvid egendommens mangårdsbyggnad i två våningar ladas i aska. Även lösöret inneburnades. Hos Fredriksson, som även är kassaman för kyrkan och skolan förvarades en del handlingar i ett för tillfället öppet kassaskåp, vilka samtliga blevo lågornas rov. Byggnaden innehöll även ortens postkontor. Det brunna var lågt försäkrat.

VÄSTERBOTTEN.

Kulturhistoriskt undersökning i Västerbotten. K. m:t har beviljat fil. d:r Ragnar Jirlow understöd med 3,000 kr. för vissa kulturhistoriska undersökningar, avseende arbetslivet i Västerbottens län.

Skellefteå gruvbolag ger vinst. Skellefteå gruvbolag, vilket som bekant även äger Bolidsfyndigheterna i Västerbotten, redovisar för fjoläret en nettovinst av 72,504 kronor mot en förlust på 41,000 kronor året förut. I styrelseberättelsen meddelas, att vid djupborrning i Bolidensgruvan malm med oförändrad mäktighet konstaterats på över 100 meters djup. Uppfodringen har utgjort omkring 18,490 ton malm, varav omkring 6,100 ton exporterats. Bolaget har fortsatt sin tidigare prospekteringsverksamhet genom geologiska arbeten, elektrisk malmletning, diamantborrning etc. Detta arbete har bl. a. resulterat i upptäckten av en zink-svavelkisfyndighet i Långsele, 5 km. väster om Boliden. Undersökningarna rörande denna fyndighet fortsättas.

Tilläggsavvittringen i Västerbottens läns lappmark. K. m:t har förordnat om ändrad lydelse av 23 par. i kungörelsen av 1916 angående tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark. Den ändrade lydelsen skall vara följande: Sedan fastighet undergått tilläggsavvittring skola de fastigheten förut tillagda, under stadgandet i 1 par. inbegripna områden, i den mån ej något av dem blivit till odlingsområde för fastigheten eller jämlikt 13 par. blivit därvid bibehållet, avträdas till kronan sålunda, att så mycket, som enligt den vid allmänna avvittringen gjorda uppskattningen lämnar ungefär hälften av avkastningen från allt, som skall frångå fastigheten, avträdes 10 år efter det laga kraft ökom utslaget angående tilläggsavvittringen och återstoden efter ytterligare 5 år. Finner länsstyrelsen särskilda omständigheter föranleda, att tiden för avträdandet utsträckes utöver vad nyss nämnts äligger det länsstyrelsen att med eget yttrande överlämna ärendet till k. m:t, som vill pröva, huruvida berörda tidsperioder må bestämmas, den första till högst 15 år och den senare till högst 10 år. Den nya kungörelsen trädde i kraft den 1 juni. Innehavare av fastighet, som redan undergått tilläggsavvittring, vilket blivit genom läga kraft ägande beslut fastställd, får, då han förmenar att den föreskrivna tiden för avträdande av de områden, som skola frångå fastigheten, bör förlängas, därom till länsstyrelsen ingiva till k. m:t ställd ansökning, som skall ha inkommit till länsstyrelsen före utgången av år 1928.

VÄSTERGÖTLAND.

Ett lönnbrännarnäste har avslöjats i Hindås. En f. d. skogsarbetare B. A. Karlsson, å lägenheten Skogslund i Hindås, har nämligen ertappats med att ha bränt brännvin. Karlsson har erkänt, att han sedan den 16 sept. i fjol, då han började hanteringen, tillverkat minst 150 liter som han säger sig till största delen ha använt för egen del, ehuru han även sålt till folk i bygden för ett pris av 3 kr. pr liter.

Dömda brännvinsbrännare. De brännvinsbrännare, som för en tid sedan av Falköpingspolisen ertappades mitt under sin hantering, ha nu fått sina domar vid Falköpings rådhusrätt. Sadelmakaren O. H. Svensson dömdes att för olaga brännvinsbränning böta 1,000 kronor och arbetskarlarna Valdemar Lindberg och Linus Svensson dömdes vardera till 500 kronors böter. Dessutom skulle svarandena i tillverkningsskatt utgiva tillsammans 936 kronor.

Fartygskollision i Göteborgs hamn. I Göteborg hemmahörande kanalångaren Thetis på resa till Köpenhamn med råg kolliderade i Göteborgs hamn med Osloångaren Geir. Kollisionen var så häftig att Thetis så gott som omedelbart sjönk och ligger nu med endast masttopparna ovan vattnet. Båtarna möttes då de skulle om styrbord, men den norske kaptenen framhåller, att Thetis härvid gjorde en omotiverad gir, varvid Geir rände på. Vid kollisionen skadades två av besättningen så att de måste föras till Sahlgrenska sjukhuset. Den norska ångaren kom från kollisionen utan skador och fortsatte sin avbrutna resa.

Göteborgsdynamitarden rannsakad. Första ransakningen med den för dynamitinbrottet i Göteborg häktade försäljaren A. Hj. Joelson hölls inför Göteborgs rådhusrätt. Domaren framhöll för Joelson, huru allvarligt det det bevismaterial vore, som framlagts mot honom. Joelson förklarade, att det var en slump, som ställt det så illa för honom. Kriminalkommissarie Rhedin företeddde en del av de föremål, som efter inbrottet antraffades i banken. Motsvarande saker hade funnits i Joelsons bostad. Den anklagade stod oberörd under denna procedur. Först när domaren vecklade upp ett stycke av en illustrerad tysk tidskrift, vilken tjänat som omslag för dynamiten, syntes det gå en ryckning genom den häktade, som emellertid omedelbart återvann fattningen. Efter ytterligare resutatlösa försök från domarens sida att förmå Joelsen vidgå, vad som i alla fall måste anses såsom bevisat, uppsköts målet.

Arvssvindlarna åter rannsakade. Förnyad rannsakning har hållits i Göteborg med för svindeln med de Ekengrenska arvsmedlen häktade Ahlin, Jonsson och Gustafsson. De båda sistnämnda vidhöllo de bekännelser, som de vid föregående rättegångstillfälle avlade. Ahlin förklarade fortfarande, att han handlat i god tro. Allmänne åklagaren inlämnade en promemoria, i vilken han presicerade sina yrkanden. Gentemot Gustafsson framhöll åklagaren, att han yrkade ansvar för bedrägeri enligt 22 kap. 12 par. i straflagen för en serie förfalskningar, uppgående till sammanlagt ett 40-tal. Jonsson hade, enligt åklagarens mening anstiftat bedrägeriet, varit medbrottslig ifråga om förfalskningarna samt även gjort sig delaktig i Gustafssons brott på så sätt att han uppburit olika beopp ur de arvsmedel, som Gustafsson tillsvindlat sig. Mot Ahlin göres gällande att han begått förfalskning genom att använda falska handlingar, medelst vilka han bl. a. anhängiggjort rättegångar i Göteborg, där han lyft pengar samt på annan ort med stöd av dessa handlingar gjort ansökan om dödförklaring av Ahton Wilhelm Karlssons syskon. Målet uppsköts på ytterligare 8 dagar, då åklagaren skulle vara beredd att slutföra sin talan.

VÄSTMANLAND.

Till banmästare för Fagerstadistriktet har förordnats banmästaren i Dalarna—Järna, M. Olsson.

För sedlighetsbrott häktade skräddaren K. F. Hillbom i Hedesviken har rannsakats inför Hede tingslags häradsrätt. Då Hillbom erkände sin förseelse, och det i målet styrkts att H. tvenne gånger övat otukt med flicka under 12 år, dömdes han till straffarbete i 4 år och 3 månader.

Sala rådhus omändras. Ett av arkitekt Hahr i Västerås uppgjort förslag till omändring av lokalerna i rådhuset i Sala behandlades vid gemensamt sammanträde med drätselkammaren och beredningsutskottet. Förslaget upptager vissa ändringar av rådhusets inre för åstadkommande av ökat utrymme för drätselkammaren, och andra av stadens myndigheter, införande av värmeledning, nya fönster samt uppförande av en s. k. takryttare. Kostnaderna ha beräknats till 45,000 kronor, däri dock icke inberäknat arbetet och kostnaden för takrytaren, cirka 2,000 kronor Drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto att i huvudsak tillstyrka arkitekt Hahrs förslag. Arbetet skulle komma att utföras under sommaren och kostnaden bestridas av tillgängliga medel.

ÄNGERMANLAND.

Stavings växelförfalskningar. Slutrannsakning har hållits med den för växelförfalskning häktade kafédikaren C. B. Stavling från Örnsköldsvik. Rätten dömde Stavling för en den 30 okt. 1923 i Sundsvalls ensk. banks kontor i Hernösand begången förfalskning av två växlar å resp. 3,000 och 2,500 kr., vara han skrivit fabrikör N. J. Nätterlunds i Örnsköldsvik namn, till straffarete i 1 år och 6 månader med 2 års påföljd

Furiren olämplig sedan han blev stadsfullmäktig! Soc. Dem. meddelar, att försvarsministern, statsrådet Rosén, ingripit med anledning av att en 30-årig furir vid Västernorrlands regemente, Herman Persson, trots de bästa vitsord vägrats tjänstgöring vid regementet. En av anledningarna skulle vara att furiren vats till stadsfullmäktigeledamot i Sollefteå. Försvarsministern har undanröjt regementschefens beslut och beviljat Person förnyad anställning vid regementet till 1 okt i år.

Död för egen hand. En sorglig händelse inträffade nyligen i Kramfors, i det komministern i Gudmundrå församling Vestin tog livet av sig. Vestin hade en längre tid varit konstig och grubblande samt vid flera tillfällen uttalat leda vid livet. Komminister Vestin, som var född 1877 i Torsåker, Ångermanland, hade under tre månaders tid till den 1 maj i år varit tjänstledig från komministertjänsten i Gudmundrå och hade under denna tid uppehållit en komministerbefattning i Valbo församling i Gästrikland.

Två tjuvar dömda. Inför södra Ångermanlands tingslags häradsrätt ha åe för inbrottet i J. Nygrens i Klockestrand affär häktade stuveriarbetarna V. Melander Billmark från Luvade Gudmundrå och O. L. Bood från Sörvik slutrannsakats Bood dömdes för andra resans stöld till straffarbete i 10 månader med 1 års påföljd och Bilmark för första resans stöld till straffarbete i 4 månader. De båda häktade ha hela tiden nekat till att ha begått inbrottet ifråga. Vid inbrottet tillgreps en mindre summa pengar samt varor till 1,000 kr:s värde.

ÖLAND.

Som nya delägare i mejeriet i Norra Möckleby ha lantbrukarna P. G. Larsson i Blåsinge ingått med fem andelar, Axel Johansson i Hagby med 6 andelar och A. V. Lindeborg å Västra malmen med 1 andel. Härmed äro praktiskt taget alla lantbrukare i kommunen anslutna till sockenmejeriet

Smågrisarna börja bli eftersökta. Ett par fula tilltag ha i dagarna förövats mot lanthrukaren Alrik Leander i Björnhofda i Torsunda socken. I ett svinhus, beläget uppe på gården ej långt från boningshuset hade L. en sugga med nio månadsgamla grisar förvarade. En morgon var en gris försvunnen. En natt en vecka senare, då grisarna alltså voro fem veckor gamla, hade ytterligare en gris kommit bort. För en tid sedan skedde en liknande stöld hos lantbrukaren Hilding Berg i Lorensberg, Vickeby.

ÖSTERGÖTLAND.

Kvinna som förskingrat 8,000 kr. Norrköpings rådhusrätt har meddelat utslag i målet mot fru Maria Dure, som åtalats för förskingring av omhänderhavda medel under den tid hon var anställd på stadsfogdekontoret. Fru Dure dömdes för förskingring av handräckningsmedel m. m. på sammanlagt 8,186 kr. till nio månaders straffarbete med ett års påföljd Det förskingrade beloppet har ersatts av stadsfogden. Svaranden skall ersätta rättegångskostnaderna med 272 kr.

Rymlingens nedgrävda skatt en rövarhistoria Rymlingen från nattsnälltåget, f. volontären A. G. Gustafsson, har nu enligt meddelande återförts till Norrköping efter vallningen i Växjötrakten. Vallningen ledde ej till något resultat. Selan densamma avslutats, meddelande Gustafson polisen, att han dukat upp historien om en nedgrävd skatt, utgörande tjuvgods, för att under vallningen bli i tillfälle att rymma. Gustafsson är häktad för ett antal inbrottsstölder i Skåne och Småland samt har tidigare varit dömd för våldtäckt och tredje resans stöld.

Betala prenumerationen idag.

Praktisk fascism.

(Forts. fr. sid. 9.)

elektrificringen ådagalagt sin överlägsenhet över det gamla ruttna demokratiska systemet som i tjugofem år pratade om denna sak, vilken nu som sagt genomförts. I Sverige har det aldrig fallit någon in, att göra elektrificering av linjen Stockholm—Göteborg till en politisk fråga. Vi vilja se fördelarne av en sådan kapitalplacering uträknad i kronor ochören med hänsyn tagen till den nationalekonomiska vinsten av att kolimporten minskas. Saken är för oss rent ekonomisk, ej politisk. Rompresses talar däremot icke ens om en så torr sak som kostnaderna.

Häromdagen presenterade italienska kommunikationsministern i kammaren sin budget, som under "vivissimi applausi" genast voterades. Han meddelade därvid åtskilligt, som i detta sammanhang förtjänar att anföras. Elektrifieringen av de italienska statsbanorna, som redan är genomförd på en avsevärd del av linjerna, särskilt i norr, har möjliggjorts genom ett anslag av 800 miljoner lire år 1920, allt så under den gamla demokratiska regimen. Resten av anslaget förbrukas nästa år, varefter nytt anslag kommer att begäras. Statsbanorna hade i fjol en bruttoinkomst av 5,000 miljoner lire (omkring 900 milj. kronor) och en nettobehållning, till förräntning av statsbaneskulden, av 378 miljoner lire (omkring 67 milj. kronor) År 1924 uppstod för första gången ett överskott, något mindre än hälften av fjolårets. Resultatet förbättras således stadigt, och övriga siffror, som ministern meddelade, bestyrka det gynnsamma intrycket av att skötseln är energisk och duglig. Men det ekonomiska resultatet är förtfarande mycket sämre än våra statsbanors, ehuru personalens löner hos oss äro dubbelt till tredubbelt högre.

Mycket intressant är Mussolinis arbete för att återställa den romerska kampanjan i det blomstrande skick den hade för ett par tusen år sedan. Denna landsbygd omkring Rom med sin dystra skönhet ligger sedan femtonhundra år som betesmarker för fårhjordar. Inga villor o. trädgårdsförstäder kunna byggas på dessa vägiga slätter, ty malarian sänker ofelbart sina sjukdomsfrön i människornas blod, gör kinderna gulbleka och muskslerna slappa. I själva Rom har under senaste kvartsseklet denna sjukdom utrotats. I min Baedeker av 1897 varnas främlingen att stanna i Rom under sommaren, och det säges, att i flera stadsdelar plågar hela befolkningen vara malariasjuk. De burgna draga sig därför under sommaren till de albanska och sabluska bergen, men de fattiga måste stanna kvar i febernästet. Till min förvåning har jag emellertid nu erfarit, att malarian utrotats i Rom genom förbättrad dränering.

Mussolini har nu utfärdat parollen: kampanjen, l'Agro Romano, skall åter förvandlas till en trädgård. Vissa förarbeten ha satts i gång. Vari består då detta stora problem?

Provinsen Lazio, vari Agro Romano ingår, har en ytvidd av fem kvarts miljon hektar odlingsbar, i och för sig fruktbar, jord och skogsland men en sjuklig och fattig lantbefolkning av blott 266,000 människor. På den romerska republikens tid var landskapet tätt bebott av kraftiga småbönder, som utgjorde kärnan i de romerska legionerna. Denna befolkning ruinerades under republikens senaste tid genom konkurrensen med den sicilianska och nordafrikanske spannmålen, som producerades med slavarbete. Bondejorden köptes upp av romerska kapitalister, som funno det förmånligare att bilda stora domäner, där boskapshjordar betade. Men då Rom som världens centrum blev allt rikare, upplevde Agro Romano ännu en blomstringstid. Långt utanför huvudstaden utbredde sig de romerska senatorernas och finansmännens "villor" eller rättare lantslott, omgivna av lummiga trädgårdar. Så förblev det under kejsartiden.

Men varifrån kom malarian? Att den fanns på Agro Romano vid Kristi tid vet man, men den kan icke då ha haft samma utbredning som nu. Man har förr uppställt teorin, att jorden, som är av vulkaniskt ursprung, behöver luftas genom odling. Detta skedde så länge bondejordbruken och trädgårdarna funnos, men då de senare försvunno, började febderuster uppstiga ur den stillaliggande jorden. Så vitt jag vet, är denna teori nu övergiven. Malarian uppstår som följd av en viss myggas bett, men myggen måste först ha stuckit någon malariasjuk människa och överför giftet till friska människors blod. Myggan lägger sina ägg i stillastående vatten. Genom bristande odling och dränering kunna vattenpuissar, gynnsamma myggans fortplantning, uppstå, och då en del av befolkningen alltid har malaria, består alltid risken att friska människor smittas. Men malarian kan icke ha varit inhemsk, och doktor Boethius vid Arkeologiska institutet har meddelat mig, att många forskare nu anse, att malarian infördes till Kampanjan av Hannibals afrikanska soldater ett par århundraden före Kristus.

Dess stora utbredning senare förklaras genom romerska rikets fall. Våra kusiner västgoterna och östgoterna, som kanske rent av voro våra från Västergötland och Östergötland utvandrade landsmäns avkomlingar, lägrade, liksom också vandalerna, på Kampanjan i femte och sjätte århundradet av vår tidräkning. De huserade icke väl i de romerska villorna, som sedan aldrig mer beboddes, emedan romarna förvandlades till en fattig befolkning, sedan inkomsterna från domäner och spekulationer i de förlorade provinserna sinat. Kampanjan låg för fåfot, myggan frodades i vattenpussarna, och hela befolkningen har i femton hundra år varit malariasjuk.

Mussolini har nu i det stora verk han uppställt för sig att gå fram på två linjer. Dels måste jorden dräneras, så att myggans utbredning hämmas, dels måste den malariasjuka befolkningen vårdas och de friska skyddas mot smitta genom strängt iakttagande av skyddsregler. Många andra anordningar fordras, såsom ledande av gott dricksvatten till de delar va Kampanjan, där sådant saknas, samt anläggande av bevattningsverk i sådana delar av Kampanjan, där torka omöjliggör odling. Många år måste förgå, innan det stora verket kan genomföras. Om liknande förhållanden rått på landsbygden kring Stockholm, även utan de manande stora minnena av forntida blomstring, skulle naturligtvis ett dylikt reformverk för länge sedan ha genomförts. Här behövs det en Mussolini för att sätta sådant i gång.

Liknande uppgifter föreligga på andra ställen uti detta land. De bergsdalar i södra Italien, där samniternas präktiga bondesfam förr levde och frambringade soldater, som flera gånger besegrade de romerska legionerna, lades platt öde av diktatorn Sulla för två tusen år sedan. De ha förblivit i samma ödsliga skick tills nu. Här skulle ett reformverk icke blott skänka nya vidder åt kulturen utan även gottgöra en hisorisk orättvisa. Liksom Caesar ville bygga ett nytt Karthago för att försona ett dystert minne, skulle Mussolini förvärva sig odödlig ära genom att skänka nytt liv åt de gamla samnitiska dalarna. Men lyckas han åter göra Agro Romano till en trädgård, är redan detta tillräckligt för att bära hans namn till eftervärlden som en stor statsmans.

Gustaf Siösteen.

HEMSKT SPRÅK.

Slaktaren (till sitt biträde): — Hör du, Kalle, rör på spelet. Knäck fru Jönssons revben och lägg in patrons Grålunds svinfötter i korgen åt honom.

Kalle: — Kommer strax, herrn! Skall bara säga av fru Lundströms lår!

Svår huvudvärk. Herr V. Stouhal från Cleveland, Ohio, skriver: "Min hustru led ständigt av en svår huvudvärk, och alla de läkemedel hon köpte på apoteken voro till ingen nytta. Från den stund hon började använda Dr. Peters Kuriko lindrades plågorna, och hon är nu frisk och stark." Denna välbeprövade örtmedicin utdriver de gasalstrande, giftiga ämnena ur systemet, hjälper naturen att återställa organens normala funktioner samt ökar magsaften, varigenom nerverna stärkas och lugnas och kroppen bygges upp. Kuriko är ej en vanlig handelsvara utan tillhandahålles direkt av Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill. Levereras tullfritt i Canada.

BÖCKER OM CANADA
Vennerström, 1. Canada och Canadasvenskarna. Studier och reseintryck. Rikt illustrerad. 75 cents.
Nelson, H. Canada, nybyggarlandet. Rikt illustrerad och med tio planscher. Yttterst intressant $2.25.
Böckerna expedieras mot insändandet av beloppen.
Kataloger gratis på begäran.
ALBERT BONNIER PUBLISHING HOUSE
561 Third Avenue
New York City.

ALBERTA-ANNONSER

Dr. F. A. NORDBYE
Skandinavisk läkare
Specialiserar i kirurgi.
Stort förstaklassigt sjukhus.
CAMROSE, ALTA.

CHIROPRAKTIK
botar nästan alla sjukdomar.
PRÖVA DET.
Dr. G. BACH, D. C.,
Skriv till mig på svenska eller engelska, om Ni har tillfälle, och jag skall tala om vad jag kan göra för Eder.
Telefon 331, CAMROSE, ALTA.